

Laura Cappelle, „Financial Times”, 11 listopada 2015

Nowa dynamiczna siła na europejskiej scenie tańca

Raz na jakiś czas pojawia się choreograf, który umieszcza swoje miasto na mapie tanecznej. Izadora Weiss właśnie uczyniła to z Gdańskiem: jej Bałtycki Teatr Tańca, który powstał pięć lat temu z popiołów zespołu baletowego Opery Bałtyckiej, stał się znaną na świecie grupą dzięki swojemu ambitnemu i szybko powiększającemu się repertuarowi.

Ostatnie dwa spektakle Weiss umiejscawiają angielską komedię (*Burza*) i francuską tragedię (*Fedra*) w świecie symfonii Mahlera. Są momenty, gdzie oba te dzieła natykają się na drobne trudności narracyjne: jeśli nie jest się świeżo po lekturze Shakespeare’a i Racine’a pewne szczegóły mogą pozostać niejasne, ale żywa, dynamiczna choreografia Izadory Weiss wysuwa się na pierwszy plan.

Jej 80-minutowa wersja *Burzy* skupia się na postępującej samotności Prospera i odzyskiwaniu wolności przez Mirandę i Ariela. Spektakl jest niezwykle oszczędny nawet jak na małą scenę Opery Bałtyckiej: poruszające się panele wyznaczające granice świata Prospera i oszczędne kostiumy są zbyt niedookreślone, aby rozróżnić postacie.

Chociaż Mahler nie zawsze dostarcza wsparcia rytmicznego, które Weiss tak lubi, to opiera się ona na budowaniu kontrastów pomiędzy momentami bezruchu i nieupozowanej fizyczności. Ruch odbija się bez ograniczania w ciele, biodrach, nogach przeszywających przerywane frazy: nie ludzkie postacie, począwszy od Kalibana do żywiołowej Sykoraks, ożywają uderzającą indywidualnością.

Niezrażona twierdzeniem Balanchine’a że dla macochy nie ma miejsca w balecie, Weiss bierze na warsztat tą, która cieszy się złą sławą, czyli Fedrę. Taneczne wersje tragedii Racine’a z 1677 roku nie pojawiały się zbyt często od czasu Serge’a Lifara sprzed 65 lat. Spektakl BTT opiera się na oszałamiającym obrazie: oto łożo stworzone ze szkarłatnych płatków róż, którego Fedra nigdy nie opuszcza oraz zespół ubrany w czerwień na drugim planie.

Fedra skazana na niefortunną miłość do swojego pasierba Hipolita pozwala Beacie Gizie i Beniaminowi Citkowskiemu pokazać cały wachlarz talentów dramatycznych. Wynik może nie zawsze jest wierny Racine’owi, ale z tanecznego punktu widzenia to działa. Transformacja zespołu z przerażonego tłumu w symbolicznego potwora, który pochłania Hipolita jest niezwykle pomysłowa; wkrótce i Fedra popełnia samobójstwo pokrywszy jednak wcześniej ciało ukochanego płatkami kwiatów.

Kluczowe relacje, w tym Hipolita i jego ojca, mogłyby być zarysowane jaśniej w obu spektaklach, ale widać w nich gotowość zmierzenia się z zawilnością obu historii, co wydaje się jak znalazł dla BTT. Jedyne żal: muzyka na żywo wzmocniłaby choreografię.

Fedrę będzie można zobaczyć w londyńskim The Place 26.11.2015, co jest gratką, gdyż nie często zespół gości w Wielkiej Brytanii.

baaltyckiteatrtanca.pl

tłum. Mirosław Sikora